

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo prosvjete

NAZIV PROPISA

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Cijeneći opredjeljenje Crne Gore da se za poveću obuhvat djece ranim i predškolskim obrazovanjem, te naučne i teorijske dokaze o važnosti ranog razvoja, benefite socijalizacije, izmjenama i dopunama Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju akcentat je stavljen na poboljšanje usluga predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

Radi efikasnijeg sprovođenja procedure licenciranja predškolskih ustanova bilo je nužno postojeća zakonska rješenja unaprijediti u cilju prevazilaženja problema postojanja nelicenciranih predškolskih ustanova. Prisustvo ovakvih ustanova u sistemu dovodi do nelojane konkurencije i velikog broja pritužbi od strane privatnih predškolskih ustanova koji rade sa licencom.

Uvođenjem programa boravka djece i drugih programa za animaciju i zabavu djece unaprijediće se sadržaji predškolskog vaspitanja i obrazovanja i dati značajna podrška roditeljima i porodici.

Ovim Prijedlogom zakona će se promovisati učenje engleskog jezika, što je ustanova dužna, u okviru cjelodnevnog i poludnevnog programa rada, da ponudi da se realizuje za svu djecu uzrasta od tri godine do polaska u školu.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Prijedlogom zakona doprinijeće će se kvalitetnijem predškolskom vaspitanju i obrazovanju u smislu organizacije i realizacije obrazovnih programa, programa boravka djece, drugih programa, boljoj pripremi djece za školu i dati veća podrška roditeljima i porodici.

Zakon je usklađen sa Strategijom ranog i predškolskog vaspitanja i obrazovanja 2016-2020.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulativnu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Opcija status quo, odnosno, nije prihvaćena, jer postojeći postupci organizovanja predškolskog vaspitanja i obrazovanja nijesu mogli na efikasan način odgovoriti zakonskim rješenjima.

Najprihvatljivija opcija je izmjena i dopuna važećeg propisa, koje sadrže rješenja koja će doprinijeti kvalitetnijem predškolskom vaspitanju i obrazovanju. Izmjenama i dopunama Zakona će se poboljšati postupak osnivanja i obavljanje djelatnosti predškolskih ustanova u skladu sa ovim Zakonom, ponuda obrazovnih programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja (engleski jezik, program boravka djece i drugih programa).

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Predlogom zakona precizno je utvrđeno (član 3a) da je predškolsko vaspitanje i obrazovanje jednako dostupno svakom djetetu i ne može biti neposredno ili posredno ograničeno po osnovu: pola, rase, boje, jezika, vjere, nacionalnog, etičkog ili drugog porijekla, smetnje i teškoće u razvoju, socijalnog porijekla ili drugom ličnog svojstva ili okolnosti, u skladu sa posebnim propisom. Na taj način u većoj mjeri sistem će se usaglasiti sa dobrom praksom u EU u ovoj oblasti.

Uvođenjem engleskog jezika za djecu od tri godine do polaska u školu očekuje se da će preko 13.000 djece započeti sa izučavanjem nastave engleskog jezika školske 2017/18. godine. U tu svrhu biće potrebno da se zaposle 34 nova nastavnika engleskog jezika. Na godišnjem nivou trošak za zarade novozaposlenih iznosiće 326.400 €, što ukazuje na potrebu za izdvajanje tih sredstva iz Budžeta Crne Gore.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću

- fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Dobražložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Dobražložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Dobražložiti.

Za implementaciju propisa potrebna su dodatna finansijska sredstva, međutim implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze. Osim toga, mnoge empirijske studije ukazuju na značajne pozitivne socio-ekonomske efekte sistema predškolskog vaspitanja i obrazovanja na društvo. Nobelovac Džejms Hekman istraživao je *isplativost ulaganja* u obrazovanje u zavisnosti od uzrasta. Prema njegovim nalazima, najviše bi se isplatio dolar uložen u dijete do tri godine, zatim onaj uložen u dijete predškolskog uzrasta, pa u dijete školskog uzrasta, dok investiranje u osobu koja je završila formalno obrazovanje donosi najmanji povraćaj. Drugim riječima, ulaganje u rano učenje ima veći efekat nego investiranje kasnije u životu.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Dobražložiti.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Ne postoje formalne prepreke za implementaciju predloženih rješenja. U cilju primjene propisa predviđeno je donošenje podzakonskih akata.
Za monitoring primjene propisa biće zaduženi Ministarstvo i nadležne inspekcije.

Datum i mjesto

14. 06. 2017. BEOGRICA

Starješina

[Handwritten signature]